

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, declarat în cauza penală în privința lui

*Pavaloi Andrei XXXXX, născut la XXXXX, originar din
XXXXX domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.09.2016 - 03.04.2017;

instanța de apel: 15.05.2017 - 21.11.2017;

instanța de recurs: 22.01.2018 - 21.02.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 aprilie 2017, Andrei Pavaloi, a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Andrei Pavaloi se învinuiește că în perioada anilor 2009-2015, activând în calitate de Președinte al Comitetului Sindical al Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, acționând cu intenție directă și urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, folosindu-se de situația de serviciu, a însușit ilegal din casieria Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr.2 mun. Chișinău, mijloace financiare în sumă totală de 109 265 lei, cauzându-i astfel părți vătămăte, Organizația sindicală a Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, o daună materială în proporții deosebit de mari.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Andrei Pavaloii în baza art. 191 alin. (5) din Codul penal, delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței nominalizate a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței casarea sentinței contestate, cu rejudecarea cauzei conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu adoptarea unei noi decizii prin care Andrei Pavaloii să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că vinovăția Andrei Pavaloii a fost dovedită pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, iar instanța de judecată la emiterea sentinței nu a conștientizat importanța acesteia ca act judiciar, pentru legalitatea și temeinicia ei.

Procurorul a indicat că, instanța de judecată a stabilit că procesul-verbal nr. 1 al Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău din 05.02.2016 semnat de membrii Ludmila Guțanu și Olga Cîrstea prin care s-a stabilit că suma de 109 265 lei din cheltuielile efectuate în perioada anilor 2009-2015, este nejustificată nu poate servi drept probă, instanța motivând aspectul dat printr-o sintagmă pur declarativă, lipsită de orice suport juridic precum că *„comisia de cenzori a oricărei organizații este abilitată cu dreptul de a efectua controlul asupra activității economico-financiare a asociației, doar pe perioada mandatului pe care a fost aleasă”*, în asemenea circumstanțe instanța de judecată nu a indicat norma materială care prevede posibilitatea efectuării controlului de către comisia de cenzori doar pe perioada mandatului pentru care a fost aleasă, prin urmare instanța de judecată în mod abuziv a exclus din mijloacele probatorii procesul-verbal nr. 1 al Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău din 05.02.2016. Plus la aceasta, procesul verbal menționat supra a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța organului de urmărire penală, iar instanța urma să țină cont de constatările indicate în acest proces-verbal din motiv că acesta reflectă toate cheltuielile care au fost efectuate în perioada anilor 2009-2015 de către Organizația Sindicală a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău, perioadă în care inculpatul deținea funcția de președinte a comitetului sindical, fapt care are o legătură directă cu învinuirea adusă inculpatului.

Mai mult, procurorul a menționat că, instanța de judecată eronat a indicat că *„organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea unei expertize financiar-contabile pentru a stabili valoarea sumei care se pretinde că a fost delapidată de către inculpat”*, or, valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpat a fost stabilit prin alte mijloace de probă (*procesul-verbal nr. 1 al Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a*

Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău din 05.02.2016, declarațiile reprezentantului părții vătămate, declarațiile martorilor) dispunerea efectuării expertizei financiar-contabile nu constituie o obligativitate a organului de urmărire penală, iar instanța de judecată greșit nu a ținut cont de probele prezentate de către partea acuzării.

Totodată, procurorul a indicat că, nu este de acord cu poziția instanței de fond precum că, nu a fost probată legătura causală dintre acțiunile inculpatului și consecințele survenite, fapte care ar demonstra existența laturii obiective a infracțiunii de delapidare, or, instanța de fond a menționat că nu este stabilit prejudiciul cauzat prin infracțiune de către inculpat, iar ulterior menționează despre faptul că nu există legătura causală dintre faptă și consecințele survenite, în asemenea circumstanțe, instanța de fond în mod tacit recunoaște existența prejudiciului cauzat prin infracțiune, dar nu apreciază faptul că inculpatul a recunoscut în cadrul cercetării judecătorești că suma de 109 265 lei, nu are o acoperire justificatoare, adică față de această sumă de bani nu există cecuri, bonuri sau alte acte confirmative.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, a fost respins ca nefundat apelul declarat de către procuror cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect și just a ajuns la concluzia despre nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, pe motiv că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Prin probele prezentate de către procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedit faptul că inculpatul a comis infracțiunea incriminată.

Procurorul, argumentează învinuirea inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal prin următoarele probe:

- *declarațiile reprezentantului părții vătămate, Ion Cocieru;*
- *procese-verbale ale comitetului sindical (f.d. 225-230, vol. I);*
- *declarațiile martorilor Ludmila Guțanu (f.d.185-188, Vol. I), Olga Cîstea (f.d. 189-191, Vol. I), Maria Samson (f.d. 199-201, Vol. I), Silvia Halipa (f.d.207- 208, Vol. I), Violeta Donighievici (f.d. 209-211, Vol. I), Vera Miron (f.d.217-219, Vol. I), Vera Miron (f.d. 220-221, Vol. I), Lucia Aculova (f.d.4-5, Vol. II), Valentina Neagu (f.d. 6-7, Vol. II);*
- *cererea depusă de Ion Cocieru (f.d. 4 vol. I);*
- *dispoziții de plată (f.d. 7 - 9 vol. I);*
- *acte pentru perioada anilor 2012 - 2014 prin care se atestă că s-au eliberat diferite sume de bani pentru diferite manifestații (f.d. 6 - 16 vol. I);*
- *extras din procesul-verbal nr. 1 al adunării de dare de seamă și alegeri a organizației sindicale prin care inculpatul a fost ales președinte al comitetului sindical (f.d. 17 vol. I);*

- *procesul-verbal de ridicare din 08.04.2016 de la Ion Cocieru a copiei actului de revizie, actului de constatare și procesul-verbal nr. 1 al Comisiei de cenzori din 05.02.2016 (f.d. 34 - 36 vol. I);*

- *actul de constatare din 05.01.2016 a comisiei de revizie pentru perioada anilor 2009 - 2015 (f.d. 37 vol. I);*

- *raportul de constatare a comisiei de revizie (f.d. 37 vol. I);*

- *procesul-verbal nr. 1 din 05.02.2016 al comisiei de cenzori (f.d. 38 vol. I);*

- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 09.06.2016 (f.d.48 vol. I);*

- *procesul-verbal de ridicare din 10.06.2016 (f.d. 52 vol. I);*

- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 20.06.2016 (f.d. 53 - 54 vol. I);*

- *meniul model prezentat pentru diverse evenimente festive pentru 5 persoane (f.d. 238, Vol. I);*

- *fotografiile prezentate de la sărbătorile organizate de Comitetului Sindical al Școlii Profesionale nr.2 mun. Chișinău (f.d. 239-245, Vol. I).*

Analizând probele prezentate de către partea acuzării și partea apărării cercetate în ședința de judecată, instanța de apela constatat că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt, constatând necesitatea achitării inculpatului, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a menționat că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, iar la caz, nu a fost prezentată nici o probă concludentă, pertinentă, și veridică care ar demonstra că, Andrei Pavaloι în perioada anilor 2009-2015, activând în calitate de Președinte al Comitetului Sindical al Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, acționând cu intenție directă și urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, folosindu-se de situația de serviciu, a însușit ilegal din casieria Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, mijloace financiare în sumă de 109 265 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Organizația sindicală a Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, o daună materială în proporții deosebit de mari.

Cu referire la motivele invocate de procuror precum că, prima instanță a pronunțat o sentință ilegală și neobiectivă de achitare a inculpatului și că inculpatul urma să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea achitării inculpatului. Mai mult, aceste afirmații reprezintă opinia subiectivă a apelantului, or, prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul achitării inculpatului de sub învinuirea înaintată, luând în vedere probele prezentate de către partea acuzării și

cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, care au fost apreciate potrivit art. 101 Cod de procedură penală.

Inculpatul, pe tot parcursul procesului penal, inclusiv în ședința de judecată a Curții de Apel, a respins învinuirea adusă, motivând că exercitându-și funcția de președinte al Sindicatelor, s-a condus de Legea contabilității și Regulamentul-tip, nu a însușit careva sume bănești ale sindicatelor, ci a cheltuit sumele de bani conform destinației acestora: *acordarea ajutorului material membrilor sindicatelor, organizarea diferitor manifestații, etc.* Astfel, inculpatul a dat declarații constante și consecutive pe tot parcursul procesului penal, a menținut aceeași poziție de nerecunoaștere a vinovăției de la urmărirea penală până la instanța de apel, iar versiunea inculpatului nu a fost combătută de partea acuzării prin probele prezentate în sprijinul învinuirii.

În ședința Curții de Apel a fost audiat suplimentar inculpatul, reprezentantul părții vătămate, Ion Cocieru, martorii Ludmila Guțanu și Olga Cîrstea, în rest acuzarea nu a asigurat prezența martorilor Maria Samson, Violeta Donighievici, Lucia Aculova, Valentina Neagu, astfel instanța de apel fiind pusă în imposibilitatea de a cerceta probele acuzării în conformitate cu procedura legală. Reieșind din faptul că, procurorul a solicitat ca instanța de apel să emită o hotărâre de condamnare împotriva unei sentințe de achitare, în situația în care s-ar prezuma că declarațiile martorilor Maria Samson, Violeta Donighievici, Lucia Aculova, Valentina Neagu constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, aceștia urmau a fi audiați din nou. Contrar celor constatate, procurorul, în ședința instanței de apel a solicitat verificarea probelor acuzării, inclusiv și a declarațiilor martorilor Maria Samson, Violeta Donighievici, Lucia Aculova, Valentina Neagu, care reprezintă probele acuzării, atunci când acești martori urmau să fie audiați în ședința instanței de apel pentru ca declarațiile acestora să poată fi puse la baza soluției adoptate, or, instanța de apel nu poate adopta, contrar exigențelor impuse de legislația procesual-penală și art. 6 al CEDO, o hotărâre de condamnare împotriva unei sentințe de achitare fără a dispune de careva probe suplimentare pertinente, concludente, veridice și utile.

Astfel, instanța de apel a menționat că, este inadmisibil punerea la baza unei sentințe de condamnare declarațiile martorilor Maria Samson, Violeta Donighievici, Lucia Aculova, Valentina Neagu, care nu au fost audiate în instanța de apel, în contradicție cu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a susținut poziția primei instanțe care a constatat că, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Așadar, obiectul juridic principal al infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, obiectul juridic secundar-relațiile sociale cu privire la executarea corectă a atribuțiilor de administrare în privința bunurilor încredințate, obiectul material-bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost

determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, sunt încredințate de către o altă persoană în administrarea făptuitorului.

Latura obiectivă a delapidării averii străine are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de însușire ilegală; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a delapidării averii străine se exprimă, în primul rând, în vinovăție sub formă de intenție directă. În afară de aceasta, la calificare este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani și care are calitatea specială de administrator.

Instanța de apel a precizat că, nu au fost prezentate probe care ar demonstra că în acțiunile inculpatului ar fi prezente semnele constitutive ale infracțiunii de sustragere, și anume că el ar fi însușit ilegal din casieria Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 mun. Chișinău, mijloace financiare în sumă totală de 109 265 lei și că el ar fi cauzat un prejudiciu părții vătămate daune materială în proporții deosebit de mari, având scopul de cupiditate. Astfel, nefiind demonstrate semnele nominalizate fapta nu poate fi percepută ca infracțiune de sustragere, ci ca faptă care nu are relevanță penală.

Din declarațiile reprezentantului părții vătămate, Ion Cocieru, se atestă că în urma reviziei interne doar o parte din cheltuielile efectuate sunt justificate cu documente respective. Nu cunoaște de către cine au fost cheltuiți banii indicați, însă odată ce inculpatul deținea funcția de președinte, acesta purta o responsabilitate oarecare față de această sumă de bani. Din declarațiile martorului, Ludmila Guțanu, rezultă că dânsa în calitate de Președinte al comisiei de revizie a participat la efectuarea controlului și a depistat că erau cereri pentru acordarea ajutorului material, de la aceleași persoane, erau cheltuieli care nu erau justificate și unele, care nu țineau de activitate sindicatului, cheltuieli în sumă de 11 149 lei. Se atestă că sărbătorile, pentru care au fost indicate cheltuieli, s-au desfășurat, la Anul Nou au fost artiști, 2 ani de-a rândul. A stabilit că suma de 11 mii lei este nejustificată, deoarece comisia de cenzori s-a consultat și a stabilit că, vopsea, panouri, robinet, unghi, șuruburi nu ar fi necesare organizației. Martorul nu cunoaște în baza cărui regulament sau act juridic s-a demonstrat că aceste 11 mii lei sunt cheltuieli nejustificate, iar înaintea efectuării reviziei nu a citit Legislația Republicii Moldova privind efectuarea și modul de efectuare a reviziei contabile. Prin declarațiile martorului, Olga Cîrstea, s-a stabilit că cheltuielile erau pentru sărbători, Anul Nou, Ziua profesională, 8 martie, pentru acordarea ajutoarelor materiale pe parcursul a 5 ani, sume de bani acordate practic aceluiași persoane și cheltuieli care nu se atribuie comitetului sindical. Se atestă că, la toate sărbătorile se strângeau bani, de la 100 până la 200 de lei. Nu a discutat cu persoanele care au primit ajutor material. S-a

constatat că, martorul nu deține acte sau certificate care îi permit să efectueze controale contabile, nu cunoaște reglementările legislative ce țin de modul de atribuire a ajutoarelor materiale nu a studiat legislația la efectuarea controalelor și nici regulamentul consiliului sindical.

Astfel, analizând declarațiile martorilor nominalizați, instanța de apel a conchis că, instanța de fond just a statuat că acestea nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare, deoarece aceștia au apreciat doar activitatea inculpatului ca fiind nesatisfăcătoare și care s-a soldat cu încălcări de ordin financiar-contabil, or, aceștia își exprimă nemulțumirea pentru faptul că la sărbători se colectau bani de la fiecare participant și pe faptul că, li s-a acordat ajutor unor anumite persoane, iar dâșii nu au primit, precum și faptul că s-au cheltuit bani pentru procurarea unor bunuri ce nu țin de activitatea sindicatului.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca întemeiată motivarea instanței de fond care susține că, din declarațiile martorilor nominalizați nu rezultă faptul că sumele de bani respective au fost însușite de către inculpat, or, însăși reprezentantul părții vătămate, Ion Cocieru, a declarat că nu cunoaște de către cine au fost cheltuiți banii indicați, respectiv acesta confirmând că banii nu au fost sustrași, dar s-au folosit după părerea sa nejustificat.

Faptul că la sărbătorile respective se acordau bani și de la sindicat se confirmă prin declarațiile inculpatului și martorului Vera Miron, care este martor al apărării și în ședința instanței de fond a menționat că, personal tot timpul a dat bani pentru sărbători, și știa că se cumpără flori, șampanie, cadouri, unele produse din banii menționați oricum erau 50-60 de persoane la masă și din suma de 3 000 de lei, nu e posibil să faci masă. La unele sărbători se oferea cadouri, ceea ce se constată prin declarațiile inculpatului și a martorilor.

Totodată, instanța de apel a subliniat că, se adeverește faptul că se acordau bani de la sindicat pentru organizarea sărbătorilor și din actele organizației sindicale primare, care nu erau semnate doar de inculpat, dar și de alți membrii ai organizației sindicale primare. În același timp, din declarațiile inculpatului și martorului, Veaceslav Inculeț, rezultă că, produsele se procurau de la marketuri sau de la piață, respectiv la materialele există bonuri de plată care justifică procurarea produselor pentru sărbători. În plus, martorii Veaceslav Inculeț și Violeta Donighievici, au confirmat în ședința de că, au solicitat și respectiv au primit ajutor material de la sindicat. Acordarea ajutorului material se confirmă și prin actele, anexate la prezenta cauză penală.

Prin urmare, este lipsită de temei afirmația că mijloacele financiare nominalizate au fost sustrate de inculpat, de vreme ce nu există dovadă că, ultimul a însușit suma respectivă, dar, dimpotrivă, din materialele cauzei și declarațiile martorilor rezultă că mijloacele financiare ale Organizației Sindicatelor au fost utilizate în scopurile potrivite. În această ordine de idei, este relevantă precizarea primei instanțe, potrivit căreia nu a

fost stabilit că a fost respinsă vreo solicitare de acordarea a ajutorului material, or, dimpotrivă s-a demonstrat cert că ajutoare materiale s-au acordat tuturor persoanelor care au depus cereri, iar persoanele care se consideră prejudiciate nu au depus cerere de acordare a ajutorului material.

Instanța de apel a menționat că, proba fundamentală a învinuiri este procesul-verbal nr. 1 al Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău din 05.02.2016, semnat de membrii Ludmila Guțanu și Olga Cîrstea care au declarat că nu au studii și cunoștințe speciale privind efectuarea actelor de revizie contabilă, prin care precum că s-a stabilit că suma de 109 265 lei din cheltuielile efectuate în perioada 2009-2015, este nejustificată nu pot servi drept probe. Sub acest aspect, instanța de fond a stabilit corect că comisia de cenzori a oricărei organizații, este abilitată cu dreptul de a efectua controlul asupra activității economice-financiare a asociației, doar pe perioada mandatului pe care a fost aleasă. Respectiv, membrii comisiei verifică activitatea sindicatului din momentul desemnării de către adunarea generală și până la expirarea termenului la care au fost aleși. La caz, membrii actuali ai Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr.2 din mun. Chișinău, Ludmila Guțanu și Olga Cîrstea nu erau în drept să verifice activitatea economico-financiară în perioada 2009-2015, perioadă în care nu erau membri ai comisiei respective, or, în acea perioadă erau aleși alte persoane în comisia de cenzori ai sindicatului care verificau activitatea economico-financiară a asociației.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, fosta comisie de revizie, la 05 ianuarie 2016, a efectuat controlul activității financiare Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău, în prezența, șefei secției financiare, contabilului șef al Federației „Moldsindcoopcomerț”, care reprezintă centru sindical național-ramural din care face parte și organizația Sindicală a Școlii Profesionale nr. 2 din mun. Chișinău și nu au stabilit că au fost efectuate careva cheltuieli nejustificate. Reprezentantul Federației „Moldsindcoopcomerț” a propus a duce evidența contabilă folosind formule contabile, comisia de revizie să verifice o dată în an documentele primare și să întocmească actul de constatare, comitetul sindical să întocmească procese verbale pentru fiecare cheltuieli. În aceste condiții, instanța de fond a conchis absolut întemeiat că membrii actuali ai Comisiei de cenzori a Organizației Sindicale a Școlii Profesionale nr.2 din mun. Chișinău, Ludmila Guțanu și Olga Cîrstea nu erau persoane autorizate care să stabilească cheltuielile nejustificate pentru anii 2009-2015, cu atât mai mult că fiind audiate în ședința de judecată în calitate de martori, au confirmat că nu au studii financiar-economice și nu cunosc actele normative, privind efectuarea și modul de efectuare a reviziei contabile.

Totodată, instanța de apel a statuat că, prima instanță corect a indicat că organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea unei expertize financiar-contabile, pentru a

stabili valoarea sumei care se pretinde că a fost delapidată de către inculpat, deoarece actul de constatare nominalizat nu a fost întocmit de către persoane competente.

În acest context, instanța de apel a respins argumentul procurorului precum că, prima instanță instanța nu era în drept să dispună în formă de indicații acuzării care acțiuni procesuale urmau a fi efectuate, mai mult, în baza art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, se prevăd cazurile în care efectuarea expertizei este obligatorie. Prin urmare, prima instanță nu a dat indicații organului de urmărire penală și nici nu a statuat că în speță se atestă vreun caz când efectuarea expertizei este obligatorie, ci a subliniat lipsa de probe care ar demonstra infracțiunea incriminată și a consemnat care ar fi fost calea rațională de depistare a existenței sau inexistenței delapidării surselor financiare.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, în baza art. 63 al Statutului Federației SINDASP din Republica Moldova, Comisia de cenzori (cenzor) este organul care efectuează controlul activității financiare a organizației sindicale și urmărește respectarea prezentului Statut în limitele competenței atribuite. Comisia de cenzori (cenzor) își desfășoară activitatea în corespundere cu Regulamentul cu privire la comisia de cenzori adoptat de către Congresul Federației, care au dreptul să verifice corectitudinea cheltuielilor mijloacelor financiare ale organizației, îndeplinirea bugetului organizației precum și folosirea patrimoniului sindical, or, Statutul nominalizat investește persoanele nominalizate cu dreptul de a verifica corectitudinea, dar nu investește cu atribuții de constatare a comiterii unei infracțiuni și de întocmire a unui raport de evaluare, iar pentru realizarea unei examinări obiective cu privire la existența prejudiciului, întinderea acestuia, este nevoie de cunoștințe specializate ale unui expert, persoanele care au întocmit actul de constatare nefiind abilitate cu cunoștințe în domeniu. În același context, se atestă că potrivit art. 29 al Legii sindicatelor, nr. 119 din 07.07.2000, activitatea financiară a sindicatelor, desfășurată în conformitate cu statutele lor, nu este controlată de autoritățile publice, astfel încât, Organizația Sindicală urma să se adreseze, în caz de dezacord cu activitatea inculpatului, la organul ierarhic superior sau Adunării organizației primare.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, instanța de fond în mod justificat a statuat că organul de urmărire penală nu a stabilit care sunt atribuțiile președintelui organizației sindicale primare, comitetului sindical și comisiei de cenzori, conform statului Federației „Moldsindcoopcomerț” și Regulamentului tip de organizare și funcționare a organizației sindicale primare, astfel încât, nu a reflectat dacă inculpatul are calitatea de subiect al infracțiunii de delapidare a averii străine și dacă în caz de existență a unui prejudiciu, anume el poartă răspunderea pentru dauna cauzată.

Astfel, instanța de apel a conchis că, la caz nu au fost aduse probe precum că, inculpatul a luat și a însușit suma de 109 265 lei, de asemenea, nu s-a demonstrat că

acest prejudiciu în general a existat, or, în cazul infracțiunilor reunite sub denumirea de delapidare a averii străine, consecința firească se va exprima în lipsa bunurilor încredințate în administrarea făptuitorului și nu va exista infracțiunea de delapidare, dacă daunele produse se datorează nu acțiunii săvârșite de făptuitor, dar altei cauze.

Instanța de apel a precizat că, în speță, nu a fost dovedită legătura de cauzalitate dintre careva acțiuni ale inculpatului și un careva prejudiciu cauzat Organizației Sindiale, nefiind stabilit prin ce anume se manifestă fapta prejudiciabilă - care la caz ar trebui să fie doar una de însușire ilegală, nefiind determinată cert existența și întinderea prejudiciului, prin urmare nici legătura de cauzalitate dintre cele două semne ale laturii obiective nu poate fi reținută. Totodată, instanța de apel prin prisma laturii subiective a infracțiunii de delapidare a averii străine, a conchis că nu a fost demonstrată nici latura subiectivă în acțiunile inculpatului, or, nu a fost demonstrată intenția directă a inculpatului de a sustrage banii, și nici scopul acestuia de cupiditate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecarea în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul susține că, instanțele de judecată în mod greșit au apreciat declarațiile martorilor acuzării, care au combătut versiunea inculpatului, inclusiv și cu privire la modul de gestionare și administrare a mijloacelor financiare aflate în gestiunea inculpatului datorită funcției deținute, chiar și inculpatul la audierea sa a confirmat că la caz nu sunt acte ce ar confirma și justifica cheltuirea a 109 265 lei.

Mai mult, procurorul menționează că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Violeta Donighevici și Marcela Lebediuc nu au fost membri de sindicat din motiv că au fost coaptați în comitetul sindical, ce contravine statului federației și deci ei nu erau împuterniciți a semna procesele - verbale.

Totodată, procurorul susține că, instanțele nu au ținut cont de faptul că în afară de banii alocați din bugetul comitetului sindical pentru petrecerea anumitor sărbători sau procurarea unor bunuri, au fost acumulate și mijloace bănești nemijlocit de la profesori, care și erau folosite pentru petrecerea festivităților școlii, iar sumele de bani alocați din bugetul comitetului sindical care nu au nici o acoperire legală au fost însușiți de Andrei Pavaloii.

Recurentul indică că, partea apărării nu a prezenta nici o probă care să demonstreze unde într-adevăr au fost cheltuiți banii respectivi din motiv că acești bani au fost însușiți de către inculpat unica probă în susținerea poziției sale partea apărării invocă faptul că pentru fiecare sumă de bani care se aloca din bugetul comitetului sindical se întocmea un proces-verbal al unor membri ai Comitetului Sindical.

Procurorul menționează că, instanțele de judecată eronat au specificat că nu este stabilit prejudiciul cauzat prin infracțiune de către inculpat, iar ulterior menționează

despre faptul că nu există legătura cauzală dintre faptă și consecințele survenite, circumstanțe prin care considerăm că în mod tacit se recunoaște existența prejudiciului cauzat prin infracțiune, dar nu se apreciază faptul că inculpatul a recunoscut în cadrul cercetării judecătorești că suma de 109 265 lei, nu are o acoperire justificatoare adică față de această sumă de bani nu există cecuri, bonuri sau alte acte confirmative.

Nu în ultimul rând, procurorul consideră greșită și concluzia instanțelor cu referire la faptul că membri comisiei nu erau în drept să verifice activitatea pentru anii 2009 - 2015, perioadă în care nu activau în calitate de membri ai comisiei de cenzori, or în acea perioadă erau alți membri și că Olga Cîrstea și Ludmila Guțanu nu a studii contabile, astfel eronat au interpretat art. 65 din Statutul Federației SINDASP din Republica Moldova.

În rest recurentul menționează dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

La caz, reieșind din argumentele invocate de către procuror, Colegiul penal reține că, în drept, acesta face referire la temeiul stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, pledând că instanța de apel nu a apreciat probele la justa valoare.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

În primul rând, instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Astfel, cu referire la temeiul pentru declararea recursului ordinar indicat de către procuror, Colegiul penal menționează că, decizia recurată a fost motivată plenar și consecvent în baza materialelor cauzei prin prisma legislației pertinente.

Mai mult, Colegiul penal susține că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art. 6 CEDO.

Motivarea deciziei indică concret concluzia instanței de apel și susține soluția achitării persoanei fapt reflectat clar în dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017.

Din textul recursului se evidențiază că, recurentul critică aprecierea probelor, însă, nu argumentează ilegalitatea hotărârii judecătorești din punct de vedere al erorii de drept admise la judecarea cauzei, astfel, instanța de recurs constată că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și, întemeiat a menținut sentința prin care inculpatul Andrei Pavaloi a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a stabilit că, învinuirea nu a prezentat probe pertinente și concludente, care în coroborare cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult, Colegiul penal reține ca eronată poziția procurorului care susține că partea apărării nu a prezentat nici o probă care ar demonstra că inculpatul nu a însușit mijloacele bănești în sumă de 109 265 lei, or, în art. 8 alin. (2)-(3) Cod de procedură penală se stabilește că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, probarea învinuirii este obligația părții acuzării, iar în lipsa probelor care ar demonstra cu certitudine vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii, persoana nu poate fi condamnată în baza unor presupuneri, deoarece toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a făcut o analiză amplă probelor, argumentând detaliat respingerea probelor aduse în sprijinul acuzării inculpatului.

Astfel, toate probele prezentate inclusiv declarațiile martorilor Violeta Donighevici și Marcela Lebediuc, au primit o apreciere corectă, concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat la prezenta cauză.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs invocat privitor la chestiunea de apreciere a probelor, Colegiul penal amintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Așadar, instanța de recurs conchide că, instanța de apel și-a motivat soluția privind nevinovăția inculpatului, care a fost expusă pe larg la pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Pavaloi Andrei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **21 martie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan